

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12878

Tarih : 22.07.2025

31997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Bolu F Tipi Cezaevi'nde hükümlü bulunan 35 tutuklunun İdare ve Gözlem Kurulu tarafından "iyi halli olmadıkları" gerekçesiyle tahliyelerinin sistematik olarak engellendiği iddia edilmektedir. Söz konusu kişilerin 34'ü 30 yılı aşkın süredir cezaevinde tutulmakta olup, bazı mahpuslar 7 ila 8 kez tahliye değerlendirmesinden geçmelerine rağmen olumsuz kararlarla karşılaşmıştır.

Ayrıca; sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlar, kelepçeli muayene uygulamaları, Kürtçe mektup sansürü, yayın ve defter yasakları gibi birçok temel hak ihlaline de dikkat çekilmektedir. Mahpusların beyanlarına göre, İdare ve Gözlem Kurulu değerlendirmeleri yüz yüze görüşme yapılmaksızın dosya üzerinden gerçekleştirilmekte, gerekçeli kararlar sunulmamaktadır.

Bu bağlamda:

1. Bolu F Tipi Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun şartlı tahliye kararlarında kullandığı "iyi hal" değerlendirme kriterleri nelerdir? Bu kriterlerin somut, objektif ve ölçülebilir olması konusunda Bakanlığınızın bir denetimi var mıdır?
2. İlgili cezaevinde mahpusların tahliye süreçlerinin defalarca (7-8 kez) ertelendiği doğru mudur? Bu kararların hukuki dayanağı nedir?
3. Kurul değerlendirmelerinde mahpuslarla yüz yüze görüşme yapılmadan, yalnızca dosya üzerinden karar verilmesi mevzuata uygun mudur? Bu yöntem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına aykırı değil midir?
4. Cezaevindeki hasta tutukluların sağlık hizmetlerine erişiminde yaşanan sıkıntılardan Bakanlığınız haberdar mıdır? Kelepçeli muayene ve jandarma eşliğinde tedavi uygulamalarına ilişkin resmi bir talimat var mıdır?
5. Sağlık durumları ağır olan mahpusların revire geç sevk edilmesi, kelepçeli muayene dayatması ve jandarma eşliğinde muayene uygulaması hasta mahpusların haklarına aykırıdır. Bu hususlarda cezaevi idaresi ve ilgili kurumlar üzerindeki yaptırımlarınız nelerdir?
6. Kürtçe mektupların "anlaşılamaz dil" gerekçesiyle engellenmesi, mahpusların haberleşme hakkını ihlal etmektedir. Anadilde iletişim hakkına yönelik bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
7. Cezaevindeki yayın yasakları, kitaplara ve kişisel defterlere el koyma uygulamaları hangi yasal çerçeveye dayanmaktadır? Bu konuda Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından bir inceleme başlatılmış mıdır?
8. Bolu F Tipi Cezaevi'nde tespit edilen bu ve benzeri hak ihlalleriyle ilgili olarak Bakanlığınızca son 5 yıl içinde herhangi bir denetim veya soruşturma gerçekleştirilmiş midir?